

Latweefchu Uwifes.

Nr augstas Gewefchanas = Kummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 29. Zettortdeenâ 21mâ Juhli 1827.

Zelgawa 18tâ Juhli.

No Nihges mums schodeen ta behdiga sinna nahkufi, ka tas Widsemmes General-Superdente un augstas basnizas preefschneeks Sonntag tannî nakti no 16tas us 17tu Juhli pehz ihfas wahrgofchanas ar nervesflakki sawâ 61mâ gaddâ farwu gohdatezefchanu pabeidsis. Ir wiffai Latweefchu tautai leela suddiba notikkufi. So ar kahdu preeku winsch weenumehr dallibu nehnie pee wiffa ta, kas Latweefchu tautas apgaismofchanu wairoja un kâ ruhpiigi un ne apnizzis winsch pats darbojees, winnas labklafschamu paschkirt, to ikkats allasch nepeemirstamâ pateizigâ peeminnâ turrehs.

U t m i n n e f c h a n a s.

(Stattees Nr. 27.)

Nr. 3.

PeHz nobeigta farra, ko schim Pruhfchu semmes Kehninam septinus gaddus ar saweem preefschneeks bija jaturr, un ko winsch tomehr gallâ ar augstu gohdu nobeidse, winsch no sawa farra spehka zittus wirfneekus kâ ir saldatus atlaide. Tik ween winsch sawâ deenestê paturreja, zif tam pee fargaschanas sawas walsts bija waijadfigs. Starp teem atlaisteem zitti dabjuja igaddus weenu gohda maksu, zitti atkal ne. Eâ ir tas gaddijahs weenam Ahwerstam, kas ganna luhdse, un kam tukfch buhdams tomehr gaspascha un behrui bija, bet netappe paklaushts. Winsch faraksta weenu kaunu grahmatu (pafskwille), ko tas fleppeni pee Kehnina pils peenagloja. Kehninsch, kas peHz tahdahm grahmatahm dauds neprassija, likkats tomehr par scho lohti launs tappis. Winsch peefohla tam, kas to rakstittaju

tam peeteiffim, 50 selta gabbalus. Pats Ahwersts nahf Kehninam preefschâ, un salka: es pats tas wainigais, zeenigs Kehninsch; soh-dait man, bet schehlojeet mannu gaspaschu un behrnus, kas nabbagi un nelaimigi irraid, un turrait wahrdu winneem nosuhfidami tohs apsohlitus 50 selta gabbalus. Kehninsch par tahdeem wahrdeem masdauds kâ apstulbohts, jutte firdi noscheloschanu, ka tahdam wirfneekam wiffu zerribu bij atrahwis. Ir bahrgu balki, lai Ahwersts winnu dusnigu tizzam, winsch tik pahra wahrdu salka, ee-eet sawâ istabâ, paraksta tudat weenu grahmatu, ko aisehgelejis, eedohd winnam to paschu, zeeti peeteifdams, lai pats to noneffam us Spandau pee Guverneera. Schis irr weens pilsats ar stipru zeetumu, kur teem, kas Kehninam pretti darra, zeetumâ jastahw. — Meerigs nu firdi, ka warreis par saweem peederrigeem gahdabt, Ahwersts eet teefcham to zellu kahjahm us to zeetumu. Nonahzis pee ta Kommendanta, tas nodohd tam sawu sohbeni ar to grahmatu no Kehnina. Bet nu kâ apstulbohts tappe Ahwersts, kas zeetuma strahpi ween sagaidija, kad tas dsirdeja grahmata tã lassam:

Es dohdu to Kommendanta weetu, par to zeetumu Spandau tam Ahwerstam N., kas scho grahmatu nonefs. Tam wezzam Kommendantam buhs par Guverneeru tapt tannî pilsatâ B... par algu sawas peetziggas kalposchanas. Friderich.

P. R. Tai gaspaschai un teem behrneem ta Ahwersta taps tee 50 selta gabbali nosuhfitti, ka tee pee sawa kunga un tehwa bes sawefchanas warr nobraukt.

Tahdu atreefschamu tik ta firds weena tahda augstfirdiga un labba Kehnina warreja mihleht.

Nr. 4.

Weenâ deenâ atrohd Kehninsch farwâ pilli weenu kophmanni no Ollanderu semmes. Pee-nahzis pee ta pascha, winsch to prassa, arrig tam ganna tiftu to pils dahrsu apraudsicht. Tas kophmannis, kas Kehninu nepasime, atbild, ka tas nesinnam, woi brihw apskattitees, kad Kehninsch pats pilli. Par to nebehdaitees ne-neeka, fakka Kehninsch, es juhs gribbu west. Winsch to wadda eeksch tahm jaukakahm weetahm, kas dahrsâ ween irr, un prassa, ko winsch no tahm turrâ? Pehz, kad tee tâ kopya zaur wissu dahrsu bij staigajuschi, kophmannis iswilzizis farwu makku, tam gribb par to gahjumu ko aismakfacht. To nebuht, fakka Kehninsch, mums irr zeeti peeteifts, ka mums ne buhs ne no weena ko nemt, un kad nehmuschi, Kehninsch to dabbu simaht, tad bahrgâ strahpê khistam. Tas kophmannis, tam lohti pateizis par tahdu paklaufschanu, eet farwu zeltu prohjam, tanni tizzibâ, ka zits naw bijis, kâ kahds dahrsa usraugs. Ne dauds fohlus gahjis, tas fateef dahrsneeku, kas to parupji usrunna, un prassa: ko darri tu teitan? Kehninsch pats tē jau dahrsâ irr. Tas Ollanderis stahsta tam, kâ tam gahjis, un lohti usteiz to paklaufschanu ta, kas winnu pawaddizis. Dahrsneeks prassa: sinni tu, kas tas bijis? Tas jau bijis pats Kehninsch! Zik lohti kophmannis to dsirdejis fabrihnijees, to ikkatriis warr dohmaht.

Nr. 5.

Wehl zits kophmannis no Ollandes bija arribsan nahzis, Kehnina dahrsu apraudsicht. Tē winsch fateef paschu Kehninu, bet to turr par kahdu wezzu fullaini no pilla, un fahf scho luhgt, lai tam parahdam tahs labbakas leetas, kas tē buhtu redsamâs. Kehninsch to wadda wissur apfahrt, un gallâ taifahs prohjam eet. — Kophmannis wehl tam fakka, ka tas paschu Kehninu labpraht gribbetu redseht, un luhds, lai tam tahdu weetu eerahdam, fur tas labbi warretu notift. Kehninsch to nowedd pee wee-

nahm wahrtime, un peesakka, ka tam tur tiffai buhs stahweht, un pats nu eet us pilli. Ne ilgi pehz tam Kehninsch nu nahf, pawaddihts no farweem Generalcem. Weens Kehnina fullainis nomannijis, ka weens sweschineeks pee wahrtime stahw, tekschus eet to raidiht prohjam. — Kehninsch par tahdu gohda nefapraschamu launs tappis, uszehlis farwu speeki, faruz to fullaini atpakkal. Bet tas gohdigs Ollanderis lohti fabihjees, nu redseht, ka tas, kas ne zik fenn to par dahrsu waddizis, pats tas leelais Pruhfchu Kehninsch bijis, mettahs tekschus prohjam, kaut gan Kehninsch to faruz: paleez! paleez!

Nr. 6.

Ur farweem fullaineem winsch dsihwoja lohti laipnigi un schehligi. Sawâ beidsamâ flimmibâ winsch atnohdees nakts widdu, faruz to fullaini, kas preeksch-istabâ us wakti stahweja, un prassa, kas pulkstenis effus. Tam tohp atbildehts, ka nu patt diwi nofittis. Es newarru wairs gulleht, fakka Kehninsch; skattees, arrig manni zitti laudis nomohdâ irr, bet kad tee gull, tad ne usmohdina winnus nebuht, jo winni gan warr luht lohti peekuffuschi. Kad Neumanns — schis bija Kehnina kambara usars — nomohdâ irr, tad fakki tam ween tâ, ka tu tizzam, ka es gan drihs zelschohs. Bet prohti labbi, kad winsch gull, tad ne usmohdina winnu nebuht!

Nr. 7.

Kehninsch wezs un flims buhdams, mehdselabpraht ar to fullaini farunnatees, kas pee winna par nakti wakti stahweja. Tahdam weenam winsch prassa, zik pulkstens? Sul. Nakts widdus. Kehn. Uk! es ne warru gulleht, ne warri tu man ko pateift? Sul. Ko warretu es juns, zeenigs Kehninsch, pateift, es nabags mulkis, itt ne neeka ne sinnu! Kehn. No kahdas semmes tu nahzis? Sul. No weena zeema Pommeru semmê. Kehn. Taws tehws un tawâ mahte irr tee abbi wehl dsihwi? Sul. Zik mahte ween dsihwa, kas jau labbi wezza.

Behn. No ka ta pahrtēek? Sul. No addi-
 fchanas. Behn. Zif ta peln par deenu? Sul.
 Diwi mahrtus. Behn. Tad winna gan lohti
 knappi warr pahrtift? Sul. Mufsu semmē
 maifite lehta. Behn. Ne effi tu tai ne neka ko
 nofuhrijis? Sul. Rahdus dahlderus. Behn.
 To tu labbi darrijis! Tu effi weens labs dehs!
 Ur mannim tew dauds darba irr, bet pazēetees.
 Es par tewim gabdaschu, kad tu gudris
 buhfi.

Daschas deenas pehzak schim Pommeram
 atkal bij ta reise pee Behnina wakli turreht.
 Sakka Behninsch us winnu: eij tur pee lohgas,
 tur es kahdu masumu preeksch tewim esnu noliz-
 zis; 30 selta gabbali tur gulleja. Tas weentee-
 sigs Pommers ne warr ne buht sizzeht, ka tam
 tif dauds naudas irr nowehlehts. Panehmis
 tapehz tif ween 5 gabbalus, attaisa rohku un
 parahda Behninam, praffidams, drihktu es tif
 dauds nent? Ne! atbild Behninsch, nem wiffu,
 tas preeksch tewim irr, un tawai mahtei es jau
 arridsan kahdu masumu esnu nofuhrijis. Tas
 gohdigs Pommers nu steidsahs eet un isklaufi-
 naht, zif gan Behninsch mahtei nofuhrijis, un
 no leela preeka tas gribbeja ka bes jehga tapt,
 kad tas dabbuja sinnaht, ka tai ikgaddus simts
 dahlderu taps ismaksati.

(Turpmaſ tas beigums.)

Mescheligs Jurris.

Jurris Anfu, kas winnam trihs wehrdinus
 bija paradda, pee mirschanas atraddis, tam us-
 brehze: „Nismakfa man drihs, ko tu man effi
 parrada; wairs ne buht ne warru gaidiht!“ —
 „Laid man ar meeru mirt,“ Anfs atbildeja ar
 wahju balki. Bet Jurris pikts palizzis atfau-
 zahs: „Tizzi man, nekafschu un nekafschu tew
 mirt, ja tu man papreeksch mannus trihs wehr-
 dinus ne buhfi aismaksajis.“

Pahwis un gailis.

Preeksch gaila pahwis usteizahs:
 Man apbrihnoht ikkatris apstahjabs,
 Un taf pee mannis arr tee melle wainu.
 Schis waino mannu brehkschanu,
 Schis mannas kahjas apfmeetu,
 Neluhkodams us asti speegelainu,
 Kas faulite tif brangi spihd.
 Tee nekannahs tif netaisni man smahdeht.
 Woi peeklahjabs tif mulki spreesst un blahdeht,
 Kur jaslawe kas jauks ikkatru brihd?

Tam gailis atbild: zeetees, pahwiti;
 Kad lepnus smeij, tee pafchi wainigi!
 Ne praffi jel ar aplam augstu prahtu,
 Lai katris tewi teiktu, gohdinatu.
 Ur warru gribbi, lai tew usluhko,
 Un tapehz bals un kahjas jawaino.

h — r.

M i h e l i a.

Kohschaju,
 Appalu
 Plawa man
 Utrohd gan
 Ruddeni.
 Sakkumi
 Manni tahm
 Meitinahm
 Nowehl ehnu.
 Mudru sehnu
 Sohbin
 Weeglafi
 Uhr no sehtas
 Manni mehtahs.
 Brihscham are
 Meddus dare
 Ruhktaju
 Saldaku.
 Nomauz' ahdu
 Man ar waltu,
 Es paleeku
 Tad par baltu,
 Ruhfains kas
 Zedewahs.

— r.

Teesas fluddinaſchanaſ.

Us pawehleſchamu tahs Keiſerifkas Gohdibas, ta Patwalbineeka wiſſas Kreewu Walſts u. t. j. pr., tohp no Kuldigas aprinka teefas wiſſi un jebkurri, kam pee tahm atlikkuſchahm mantahm tahs appakſch Broh-zeſ nomirruſchſas atraitnes Moldenhauer dſimnuſchſas Wollendoſſki kautkahdas teeſigſas praſſiſchanaſ un melleschanaſ — bes tahm no mantoschanaſ teefas — buhtu, jeb kas dohmatu, ka teem tahdas irraid, ſcheit uſaizinati, ja ne grihb ſawas teefas ſaudeht, ar ſawahm praſſiſchanaſ un melleschanaſ tanni 12tâ Septembara deenâ ſchi gadda, kas tas nolikts iſſlehgſchanaſ terminſ buhs, tal eekſch likkumeem preekſch-ſchraſtitâ wiſſe augſchampeeminetas teefas turreſchanaſ weetâ, ka peenahkahs, peeteiktees, ſawas melleschanaſ parahdiht un to tablaku noſpreeſchamu ſagai- diht. Ko buhs wehrâ nemt!

Jelaiſts Kuldigas aprinka teefâ 5tâ Juhli 1827. 3

Jſaizinaſchana uſ teefu.

Pehz pawehleſchanaſ,

(Nr. 576.) E. Günther, ſikthehrſ.

* * *

No Sehrpilles pagasta teefas wiſſi tee, kas tam Leel-Sonnakſtes Pirag krohdſineekam Mahrſtinam, kas nomirris, ſo parradâ, tâ ka ir tee, kas no winna kahdu praſſiſchanaſ turretu, teek aizinati, 11ta Auguſta ſchi gadda pee ſchahs teefas atnahkt, tee pirni ar atdohſchanaſ ſawu parradu, tee zitti ar peeteikſchanaſ ſawu praſſiſchanaſ. Pehz ſcho noliktu terminu ne weens wairak, kam kahda praſſiſchanaſ buhtu, taps klaufihts. Jaun-Sehrpilles pagasta teefa 9tâ Juhli 1827. 3

(S. W.) ††† Schee appakſchraſtiti kruſti irr no ta pagasta teefneſcha Altinanu Jahna taiſ- fiti, ſo apleezina

(Nr. 95.) W. Philipsenn, pagasta teefas ſrihweris.

* * *

No Eekengrahwes pagasta teefas tohp wiſſi parradu deweji to lihdfſchinmigu ſaimneeku Rukschan Kriſtapa, Rukschan Mattiſſa un Verſcha Jahna, kurri neſpeh- zibas dehl paſchi ſawas mahjas nodewuſchi, un par

kurru mantahm dehl pildſchanaſ to inventariuma truſkumu, un dehl atlihdfinaſchanaſ to muifſchſas magafihnes un zittu parradu, ta konkurſe ſpreeſta, pehz preekſchraſta ta 493ſcha S. tahs likkumu grah- matas, uſſaukti, ja ne grihb ſawas teefas ſaudeht, diwju mehneſchu ſarpâ, prohti lihds 23ſchu Auguſta mehneſcha deenu 1827tâ gaddâ, kas tas weenigais un iſſlehgſchanaſ terminſ irr, pehz kurra ne weens wairſ taps dſirdehts, ar ſawahm praſſiſchanaſ un winnu peerahdiſchanaſ preekſch ſchahs teefas nahkt, arriſan pee ſaudeſchanaſ ſawas melleschanaſ, tanni noſazzitâ iſſlehgſchanaſ terminâ, woi paſchi, woi zaur weeneekeem, kur tahbi peenenunami, preekſch ſchahs pagasta teefas ſtahditeſ.

Eekengrahwes pagasta teefa tanni 23ſchâ Juhni mehneſcha deenâ 1827ta gadda. 2

(S. W.) Pagasta wezzakais Jeshchu Jahnis.

††† Peefſchdetais Ubel Indrikſis.

††† Peefſchdetais Pormal Mikſels.

(Nr. 33.) E. L. Steinholt, pagasta teefas ſrihweris.

* * *

Kad weens ſweſch palſſs ſirgſ tanni 12tâ Juhni ſcheit peeklihdis un lihds ſchim neweens wehl peeteizees, kam tas peederr, tad tas ſcheit tohp ſinnams darrihts, lai tas, kam tahds ſirgſ ſubdis, tſchettru neddelu ſarpâ pee ſchihs pagasta teefas peeteizahs, jo pehz ſchi laika tas ſirgſ uhtropê taps pahrhohts.

Enikkeres pagasta teefa 23ſchâ Juhni 1827. 1

Grubde Kriſtaps, preekſchneekſ.

(Nr. 80.) Raetſch, pagasta teefas ſrihweris.

Zitta fluddinaſchanaſ.

No Leelas Behrſes muifſchſas waldiſchanaſ tohp ſin- nams darrihts, ka dehl teem ſchihdu ſwehtkeem tas Lambertâ tirgus uſ to 21mu Septembara deenu irr pahrzeltſ tappis, prohti 20tâ Septembara bohdes taps uſtaſſitas un 21mâ tas tirgus tohp turrehts.

Leela Behrſes muifſchſas waldiſchanaſ 11tâ Juhli 1827. 2

I ſt z u d r u c k e n e r l a u b t.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostsee-provinzen: Kollegienrath Dr. G. Paucker, an Stelle des Censors.

No. 301.